

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 120.

V Ljubljani, v sodoto 28. maja 1887.

Letnik XV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 27. maja.

Budgetna razprava.

(Zadnji dan.)

Ko sem včeraj poročal o zadnji razpravi državnega proračuna, nisem mislil, da bode pred sklepom prišlo še do viharovih dogodkov. Dr. Vitezič je govoril o zemljiščnem zakladu isterskem in s tem vzbudil veliko nevoljo med levicarji, pa tudi pri g. predsedniku, ki bi bil jako rad sejo že sklenil ter je večkrat govorniku segel v besedo. Prvič mu je rekel, da po pravilnem redu ni dovoljeno govorov čitati. Pa dr. Vitezič se je odrezal, da je čital le poročilo deželnega odbora z dné 27. oktobra 1866. Dr. Gregorec se je tudi potegnil zanj, rekši, da se pač Viteziču ne more braniti pol ure govoriti, ako drugi govoré po celo uro. Poslanec Kathrein je rekel, da to spada v deželni zbor, zopet drugi so se smijali, kar je govornika tako razburilo, da je rekel, naj gredo iz zbornice, ako ga nočejo poslušati in da to že ni več zbor poslancev, ampak komedija. Vsled tega je nastal velik vriš in predsednik je zarad besede „komedija“ Viteziča pokaral. Ko je nekoliko časa govoril, segel mu je predsednik zopet v besedo, češ, da govori reči, ki spadajo pred deželni zbor. Tudi je Viteziču vnovič rekel, da naj nikar ne bere, ampak naj raje stenografom izroči svoje listke, ker poslanci želé konec seje. To ravnanje je žalilo ožje tovariše in prijatelje Vitezičeve; nasprotnikom dr. Smolka pripušča čenčati, kolikor hočejo; dr. Sturm je celo uro dejansko popravljal izreke ministra Pražaka, kar bi po pravilnem redu ne bil smel, Jaques je govoril čez uro, Viteziču pa se je precej v greh štel, dasi je le malo obširneje govoril. Njega samega je to tako hudo zbolelo, da je takoj predsedniku izročil odpoved mandatu. Pa predsednik je ni hotel sprejeti, ampak mu je svetoval, da naj počaka do danes. To je storil in danes je svojo odpoved na prigovarjanje prijateljev svojih umaknil, ker bi bil z odpovedjo ustregel le nasprotnikom, volilcem svojim pa brez potrebe napravil sitnosti in stroškov.

Ob štirih popoldne je bila budgetna razprava dovršena in danes potrjena še v tretjem branji. Bil je pa tudi skrajni čas, da se je končala; poslanci so se že malo vdeleževali seji, včeraj jih ni bilo dosti čez petdeset v zbornici, v sredo večer, ko se je v sosednji mestni hiši obhajala Liebenbergova svečanost in se je prižigal umeteljni ogenj, jih je bilo pa nektere kratki komaj dvajset v dvorani, ki so poslušali govornike. Zlasti Vašaty in Vitezič nista imela dosti poslušalcev.

Koncem včerajšnje seje se je poslanec vitez Schönerer odlikoval s posebnim nasvetom. Predlagal je namreč, da naj poslanci naklonijo društvu rudečega križa dihte, ki jih bodo dobivali od 27. t. m. naprej dotlej, da bode gospodska zbornica sklenila zborovanje. Toda predsednik je rekel, da so dihte poslancev vravnane po posebnem zakonu in da predlog Schönererjev nima pomena, toraj še neče vprašati, je-li zadostno podpiran ali ne. Ker je pa Schönerer ropotal in ugovarjal, vprašal je predsednik, kdo podpira Schönererjev predlog, pa ni vstalo zadostno število poslancev, padel je toraj precej pod klop.

Danes je enaka osoda doletela neki predlog mladočeške četvice; poslanci Engel, Grégr, Kavnic

in Vašaty so namreč predlagali, da naj se na juridični fakulteti v Pragi odpravijo nemški izpiti. Češki klub je temu predlogu nasprotoval in prosil tudi druge desniške klube, da naj ga ne podpirajo. To se je zgodilo in predlog je bil precej odbit; podpirali so ga razun omenjenih samo južni Tirolci, nekateri Dalmatinci, pa Vitezič, Gregorec in Ferjančič.

Razun budgeta bili so danes rešeni še naslednji predlogi: Za državno sodišče bil je predlagan poslanec Jaworski namesto pokojnega Zyblikiewicza; dalje so bili sprejeti zakoni o lokalnih železnicah, o starosti učencev za sprejem v gimnazije, novi eksekucijski red, pa eksekucije na zaslužke in pokojnine privatnih uradnikov.

Zvečer bo zadnja seja, pri kateri bode rešen še zakon gledé neke ogersko-poljske železnice.

Dragocenosti francoske krone.

(Konec.)

Star gospod pristopi k gospodičini ter jo opozori na posebno velik dijamant, ki se je iz neke škatljice lesketal.

„Lejte ga — ‚regent‘ je“, reče mož.

Gospica, finančnega ministra hčerka, menda ga do sedaj res še ni opazila, kajti vskliknila je samega začudenja, ko ga zagleda. Z nekako grozo uprla je svoje oči na izredno velik dijamant, ne da bi si ga upala v roko vzeti.

„Le v roko ga vzemite“, pravi nadalje gospod, „bote vsaj lahko rekli, da ste imeli že največji briljant, ki se sploh na svetu nahaja, v rokah.“

Zarudevši vzela je gospica neprecenljiv kamen v roko, držala ga je nekoliko časa proti luči, potem ga je pa zopet položila na prejšnje mesto.

Eden gospodov napravil je prav primerno opazko, da, če hočejo drugo kamenje in dragocenosti primerno pametno oceniti, naj „regenta“ stran spravijo, sicer jih bo njegov blišč tako preslepil, da bodo izvestno pravo oceno zgrešili. „Vsaj je res, le zaprimo ga“, pritrdili so mu drugi in že se je poveznil pokrov nad prekrasnim „regentom“, ki ga cenijo več kakor na dvanajst milijonov frankov! Položili so ga zopet v skrinjico.

Sedaj je prišla na vrsto trovoglata svetinja z vdelanimi briljanti, ki je bila izdelana ob času Ludovika XV. Prekrasno in jako umetno delo! Na to so nam pokazali meč Karola X.; uro Algjerskega Beja, katero je bil ta podaril Ludoviku XIV.; črnega slona, ki se smé še danes za vzor postaviti vsem emajlovanim izdelkom; velik rubin, v katerem so bile vrezane črke. Le-ta je bil svoje dni dika zlatega runa; lepotičeje sestavljeno iz raznovrstnih barvanih kamnov, kakor so ga dvorske gospé nosile ob času Ludovika XVI.; mazarin (jako lep briljant, s katerim je Ludovik XVI. pričel zbirko kronin dragocenosti).

Ko smo si vse to in še marsikaj drugega ogledali, obrnili smo svojo pozornost na tisto lepotičeje, ki je namenjeno, da se raztopi, oziroma da pride v kovinski urad. Med temi je bila prva na vrsti krona Napoleona III., dva meča z zlatima ročema, katerih eden je bil Dofénov, drugi pa lastnina Ludovika XVIII. Tudi več tujih redov, ki so bili z dijamanti in družimi dragimi kamni obdani, je

bilo tukaj odločenih, da pojdejo v kovnico, kjer se bode ločilo zlato in srebro od briljantov. Vendar pa so hoteli ta inostranska lepotičja poprej še razstaviti v muzeji. Nekdo pa, ki je tudi nekoliko dalje videl, kakor je segel, pravi: „Možje, nikar, če nočete sitnosti imeti. Kakor hitro bo ta ali oni zastopnik inostranskih držav dekoracije svoje države med to „zavrženo šaro“ ugledal, napel bo takoj vse diplomatične strune, ter bo dekoracije nazaj zahteval.“

„Saj bi utegnili res tako biti“, prikimali so mu drugi in sklenili, inostranske dekoracije kar naravnost v kovnico poslati, da ne bodo zastopnikom tujih držav prilike dajali, sitnost stresati.

V mineralogični muzej so odločeni: 3 dijamanti, ki so po svojem značaju jako redke vrste; 3 rubini, 12 ametistov, 21 opalov, 13 biserov, 1 bisernica, nekaj rožnih topasov, tirkisov in smaragdov.

Naprodaj pa je bilo meseca maja: 51.403 briljanti, 21.110 ravt, 2163 biserov, 507 rubinov, 136 safirov, 312 smaragdov, 528 tirkisov, 22 opalov in 496 zlahtnih kamenov razne vrste. Veliko je teh kamenov še v svojim okovanju, kjer so služili svoje dni za dijademe in drugo žensko lepotičeje. Toda kdo dandanes še kaj po tem vpraša! Kovanje se bode razrušilo in raztopilo, drago kamenje pa na javni dražbi prodalo in mir bo besedi.

Kar je bilo najznamenitejših komadov tega zaklada, jih je fotograf v pričo nas fotografoval, potem smo jih pa jeli zopet v skrinjico vlagati. Že smo hotli skrinjico zopet na njeno mesto postaviti, kar se oglasi finančni minister: „Mislim, da nam bo nekoliko težko, pri nekterih rečéh kovanje ločiti.“

„Nikakor ne“, oglasi se jeden uradnikov, „to pojde nam jako gladko izpod rok. Vidite, tako-le se dela.“ Mož prime z jedno roko za klešče, z drugo seže pa po meč, ki je bil namenjen, da se uniči. Klešče so zahruščale, mečeva klina obrisala je svitel kolobar po zraku in — na eno stran pade zlati roč, na drugi pa klina na tleh zazvenči. Res, nič lagljejeja, kakor to.

Kakor meč, prav taka osoda doletela je tudi cesarsko krono. Dvakrat ali trikrat vdarili so s kladvom po njej, na kar jo je vzel eden delavcev v svoje žuljave roke in jo je stisnil. Znak najvišjega dostojanstva na zemlji spremenil se je v kup zlatá, ktereja je vzel ravnatelj kroninega urada s seboj.

Nekteri v srebró vkovani dragi kamni so se s kovanjem vsled starosti že skoraj zarastli. Držljivost je namreč čudovito velika med njimi in srebrom postala in sicer tolikošnja, da jih pač ne bo mogoče drugače ločiti, kakor v kraljevi vodici (Acidum azoticum), kjer se bo srebro stopilo, kamenje bode pa na dnu obležalo. Škoda, ki jo bodo imeli vsled tega na srebrnih okovih, znašala bo nekako 150 gld. (300 frankov), toda kaj to gledé milijonov, ki jih je ves kronini zaklad vreden!

Dragocenosti spravile so se zopet na svoje mesto, od koder so jih pozneje v razstavo peljali. Javna dražba, ki je bila za nje dné 12. maja, je izvestno najzanimiveja, od kar svet stoji. Smé se smatrati, kakor most, ktereja hočejo Francozje za seboj pred monarhijo podreti. Na vsak način ostala bo ta dražba zabilježena kot jako zanimiv mejnik v zgodovini francoskega naroda.

Konečno naj še dostavljamo izid te dražbe, kar zdaj lahko zamoremo, ker dražbe so za prvi poskus končane. Ves dobiček za prodane dragocenosti znaša

6,864.050 frankov. Kaj bode to zdalo lačni vrani — francoski republiki!

Vendar vse dragocenosti francoske krone še niso prodane, temveč tiste so državi še ostale, ktere so posebne umetnosti ali pa zgodovinskega pomena. Tako n. pr. še ni prodan sloveč dijamant „regent“; tako tudi ne dijamant „mazarin“; ura zadnjega beja Algjerskega; meč, ki so ga kralji prejeli o kronanji, ki je sam več vreden, nego jeden milijon frankov.

Kakor je bilo po časnikih brati, bil je francoski narod sploh jako razdražen, da se je to zgodilo ter tako dragocenosti napravile. Zato tudi neki nobeden francoski denarni mogotec ni prišel k dražbi, le belgijski, angleški in drugi židje so se mastili ter rop med seboj delili.

Bode li državi kaj pomagalo? Bode li mnogo dolgovi s tem odbila? Vsega tega ne bode; večinoma se bode prijel frimasonskih vladarjev in njihovih pomagačev, pa — židov. Dragocenosti so pa državi za vselej napravljene.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. maja.

Notranje dežele.

Prestolonaslednik *Rudolf* je naznanil odboru deželne razstave v Krakovu, da prevzame protektorat razstave.

Odbor „Sokola“ v Nemškem Brodu prosil je češki klub, naj pri vladi posreduje, da dovoli „Sokolovo“ slovesnost. Dr. Rieger je odgovoril v imenu češkega kluba, da je to nemogoče. Poslanci poznajo želje naroda, vendar morajo ločiti važne koristi narodove od manj važnih. „Sokolova“ zadeva bi v sedanjih razmerah vzbudila le krik narodnih nasprotnikov.

Hrvatske opozicijske stranke so se sporazumele glede kandidatur za prihodnje volitve in naznanile svojim prijateljem 81 volilnih okrajev, v kterih so postavile svoje kandidate. Neodvisna stranka, stranka prava, samostalni Srbi in središče delovali in glasovali bodo za določene kandidate. Volilne okraje, ki so odločeni za posamezne imenovane štiri stranke, objavila so njihova glasila: „Obzor“, „Agrar Tagblatt“, „Srbobran“ in „Hrvatska“. Volitve se pričnó 13. junija. — Ban grof Kuen-Hedervary pojde te dni zopet v Slavonijo; skoraj gotovo je potovanje v zvezi z volitvami. — Uradne „Narodne Novine“ in poluradna „Agr. Ztg.“ pišejo obširno o slovesni vladne stranke pri banu. Pozdravil je bana načelnik kluba, Vukotinović. Imenuje ga prvega političnega voditelja narodne stranke. Hvalil je njegov čist značaj in pravo rodoljubje. Ban se zahvali narodni stranki, da ga je vedno zvesto podpirala.

Ogerski trgovinski minister je predložil državnemu zboru načrt postavne o železnici iz Oseka v Batrino in iz Pleternice v Pože. Treba je le še dovoljenja državnega zbora in — denarja.

Vnanje države.

Črnogorski knez Nikola odpotoval je na Dunaj.

Srbska skupščina se najbrž snide v Nišu meseca avgusta. Garašanin je hotel iti v toplice, kakor so mu nasvetovali zdravniki. Šel bo še le, ko se zaključí skupščina.

Kakor poroča „Pol. Corr.“ iz Sofije, zadovoljni so *bolgarski* vladni krogi z okrožnico turške vlade. Sicer so prepričani, da ne bo imela drugega uspeha, kakor da se bo sedanja vlada odbržala še na krmilu. — Vlada je nameravala imenovati svoje zastopnike pri evropskih državah. Časniki so že imenovali posamezna imena zastopnikov. Toda do sedaj vlada tega še ni sklenila.

Kakor se poroča iz Bukarešta, namerava *ruska* vlada pomnožiti svoje vojaške posadke v Besarabiji. — Ruski krogi niso zadovoljni z govorom, kterega je govoril Kijevski metropolit Platon v Novem Čerkasku. Omenil je namreč, da je po posebni previdnosti božji nastopil sedanji car ruski prestol. Kakor znano, umrl je njegov oče Aleksander II. nasilne smrti, usmrten od nihilistov.

Nemški državni zbor ni dovolil, da vlada pričnó kazensko pravdo proti alzaško-lorenskemu poslancu Gradu. Vladno predlogo o sladkornem davku je izročil posebni komisiji. Snide se zopet 6. junija in se bo posvetoval še o davkih od špirta in sladkorja. „Kölnische Ztg.“ piše, da v 14 dneh vlada imenuje novega škofa za škofijo v Vratislavi.

Francoski list „Voltaire“ je objavil pogovor z vojnim ministrom generalom Boulangerom. Ker general napravlja Nemcem mnogo strahu in francoski vladi skrbi, posnamemo njegove besede, ki pojasnijo njegov značaj: Jaz sem republikanec, rekel je, to sem že večkrat pokazal. Ako ne pridem v novo ministerstvo, prevzel bom zopet svoje mesto v armadi. Smešno je, ker mnogi ne zaupajo mo-

jemu prihodnjemu obnašanju. O tem več ne govorim. Najraje govorim o moji vojaški nalogi. Dežela je spala petnajst let. Ko sem postal vojni minister, zbudil sem jo, kakor spečega, če ga udariš po rami. Dežela me je poslušala, dala mi poguma in počasi spoznala svojo moč in veljavo proti vnanjim nevarnostim. To je velik moralen uspeh moje vojne uprave. Ne pozná javnega duha, kdor ne prizná, da mali dogodki vzbudé vojaški pogum. Ta pogum prešinil je vso armado. Zato mi dežela zaupa. Kaj morem zato, da nekteri mene želé kot vojnega ministra, drugi pa se bojé vojske. Jaz ne iščem vojske in se trudim, da ne dajem sosedom povoda za vojsko. Ne dežela, ne armada ne želita vojske, gremo pa v boj, ako nas napadejo. Pripravljeni smo. S politiko se pečam, kolikor se mora vojni minister republike. Prepričal sem svoje podložnike, da sta armada in republika vse jedno; storil bom svojo dolžnost kot vojak in republikanec. — Grévy se je posvetoval zopet s političnimi osebami, pa brez uspeha. Freycinet je odgovoril Grévyju, da ne more prevzeti sestave novega kabineta. — Zbornica je dovolila 200.000 frankov za nesrečne družine vsled požara komične opere. — Pariški republikanci so objavili oklice, da se mora vse uničiti, kar spominja na preteklost: Cerkve, vojašnice, ječe, samostani, županstva itd. V ogenj z obligacijami in državnim dolgom! V ogenj z vsemi naslovi, ktere branijo vojniki, uradniki in policija! — Francija se bliža prevratu.

Iz *Belgije* dohajajo poročila, da se „štrajk“ delavcev vedno še širi. V Bruslju je 1800 delavcev sklenilo, da ustavijo delo. V La Hestru so delavci razrušili neko hišo z dinamitom. V Cockerillu je največja tovarna za železo, kjer je do 11.000 delavcev. Vsi ti delavci praznujejo in razsajajo. Vlada je poslala tū sem vojake, da naredé red. V Charleroi vršé se enaki nemiri. Tovarnarji so v velikem strahu, akoravno jim je vlada poslala iz Namura vojakov na pomoč. Iz Litiha se poroča, da se bo vstaja delavcev razširila na obeh straneh reke Maas. Gent je najnevarnejši kraj dežele. Če se tukaj vzdignejo delavci, potem bo vlada težko zatrla nemire. Delavci v Gentu so se že posvetovali, da nehajo delati. Voditelj socijalistov v Gentu, Anseele, do sedaj še ni nagovarjal delavcev, da se vzdignejo. Če pa to stori, pričnó se popolna revolucija delavcev v Belgiji. — Nemški liberalni listi z veseljem pozdravljajo nemire v Belgiji, ker je sedaj ravno katoliška vlada na krmilu. Res je, da je sedanja vlada premalo storila za delavce, ker je le obetala, a obljub ne izpolnila; vendar vsled tega ne trpi materialne škode sedanja vlada, pač pa vsa dežela. Želeti moramo, da vlada delavce pomiri in tudi izvrši potrebne reforme, ki morejo delavcem olajšati življenje.

Angleški časnik „Daily News“ je pisal nedavno, da bo angleška armada zasela Kandahar, ako *afganska* mejna komisija ne bo imela uspeha. „Novosti“ pa odgovoré na to, da bi bili Angleži že davno zaseli Kandahar, ko bi mogli. Anglija vé dobro, da bi bilo to znamenje krvave vojske z Afganci, ktere se pa Angleži bojé. Egipt napravlja Angležem mnogo skrbi, ker Francija ni zadovoljna z angleško-turško pogodbo. Francozi tirjajo, in po pravici, da vsa Evropa prevzame protektorat Egipta.

Grška zbornica ima rešiti še mnogo vladnih predlog, toda določeni čas zborovanja že poteka. Vlada posebno želí, da zbornica dovoli večjo letno doklado prestolonasledniku in mu daruje dvoje državnih posestev. Opozicija se bo ustavljala. Vendar bo vlada dosegla svoj namen, ker ima veliko večino v zbornici.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 27. maja. Danes podala sta se po sklepu slovenskih poslancev gg. dr. Poklukar in profesor Šuklje k ekscelenci grofu Taaffeju izročiti mu spomenico, podpisano od vseh zastopnikov slovenskega naroda. Spomenica obseza samo take narodne tirjatve, ktere naj se rešijo že v prihodnjem letu, ker se dajo izvršiti po administrativnem potu in brez obremenjenja državne blagajnice. Čisto naravno je, da med temi tirjativami prvo mesto zavzemajo težnje po slovenskem šolstvu, deloma, kar se tiče ljudskih šol, deloma gledé paralelk na raznih gimnazijah in gledé strokovnih obrtnih šol. Tudi na isterske Hrvate se ozira spomenica. Posebno glavje te spomenice bavi se z materialnimi vprašanji naše slovenske domovine. Omenjati nam je v prvi vrsti dolenske železnice, potem potrebnih naredb proti razširjanju se trtni uši itd. Ministerstva predsednik sprejel je deputacijo jako ljubeznjivo, ter se dalj časa razgovarjal z gospodom o posameznih točkah spomenice in vrhu tega še ob učnem jeziku na obrtni šoli v Trstu, o pospeševanju zgradbe Kamniške železnice in ob ondotni tovarni za smodnik. Poslanca naša sta mu slikala položaj Slovencev v velikih potezah, toplo priporočajoč vsem ugodno

rešitev teh želj. Zapustila sta ministra z vtemeljeno nado, da vendar enkrat poneha dōba praznih obljub, in da prestopimo na ono polje, kjer bomo vladno politiko lahko presojali po realnih dejanjih.

Z Dolenskega, 25. maja. Nekaj dni mi je bilo odločeno za oddih, ktere sem porabil za razvedrilo po lepi Dolenski. Izstopil sem na Videmski postaji ter se podal čez ondotni most v Krško. Ker sem mislil, da je most za vse ljudi, bi se še zmenil ne bil za mostnino, ako bi me mitničar ne bil opomnil, da je most v zakupu. Pa človek še plača za-se 1 kr., ali od vprežene živine je po 34 kr. plačati; to je pa že malo hudo.

Ko v Krškem nisem nič posebnega našel, mahnem jo v Leskovec; pot tja je lepa, razgled lep in obsežen; hvaliti pa vsega ne smem, ker se nahaja klanec pod župno cerkvijo v obsegu kakih 20 metrov, a kako še rogljat, in to v veliki vasi Leskovcu! Mislil sem sam pri sebi: Kje je cestni odbor, da kaj takega ne vidi ali videti noče? Povpraševal sem o tem čudnem odboru in zvedel, da je načelnik ravno poleg te poti, ki se mnogo rabi, ker se po nji dohaja do župnega in dekanijskega urada in hodi in vozari v Krško in na železnico. Ako je pisatelj komaj peš hodeč svoje noge obvaroval poškodb, kako pa more biti, ako se voziš! Nahajajo se luknje po čevljih globoke, in prav neprijeten vtis je to name storilo. Te neprijetnosti ne morem pozabiti, ako sem tudi drugače vesel bil, da sem našel prave prijatelje in krščansko gostoljubnost.

Tukaj sem pa tudi zvedel, da imajo ljudje vina po goricah, ki ga ne morejo v denar spraviti, ker na Hrvaškem je vina silno mnogo in po prav nizki ceni; pa dasi imajo tudi zlahtno kapljico, večinoma za nas ni tako dobro, kakor naše domače.

Zakaj toraj ni po vino vinskih kupeev? Čul sem, da nekteri vinotrčci, da bi svojemu vinu dobro imé in čast ohranili, nakupujejo vina po Hrvaškem, a zopet nasproti nočejo, da bi nakupljeno vino za hrvaško veljalo, zato ga ne postavljajo na postaje Zaprešič in Podsused, ampak na postajo Brežice ali Videm, da zibeljko vina stavijo na štajarsko zemljo ali kranjsko in tako kupčujejo s hrvaškim vinom pod imenom „Dolenjca“, „Bizeljca“, „Sromljeveca“ itd. Na široko in dolgo pa prodaja znana židovska tovarna v Zagrebu vino iz lesa in drugih snovi, ki so vse, le prava vinska kapljica ne. Naj pridejo vinski kupci toraj sém ter se podajo v gorice; ondi bodo lahko kupili čisto kapljico pravega „Dolenjca“.

Na skrajni meji Kranjske sem ob Savi videl živo gibanje; ker tū se vojniki naseljujejo ter priprave delajo za vojaške vaje. Posestniki niso tega nič kaj veseli, ker se bojé, da bodo mnogotero škodo trpeli. Če drago, pa še drugikat kaj.*)

Z Goriškega, 24. maja. (Slovenski državni poslanci natolcevalci? — Pojasnilo. — Pismo iz Florence (Firence) od nekega prijatelja. — Pokojni A. Hribar, učitelj-voditelj.) (Konec.) Ravno tisti dan, ko je bila velika slovesnost novega krasnega pročelja stolne cerkve v Firenci, t. j. 12. t. m., prejel sem po pošti od ondot od nekega vernega znanca dotično podobo istega pročelja (in podobo kiporeza Donatella) s pismom raznega pa lepega obsega. Ta moj znanec (Tržačan) biva v središču mesta. Pripoveduje mi o krasoti raznih cerkev, ki povzdigujejo duha k višjim nazorom, (leta 1881. o slovenskem romanju sem si tudi jaz nekaj memo-gredé ogledal), opisuje mi v istem listu (ker znanec je Italijan pa s slovenskim priimkom) v lepi laščini, da je odšla k tej slovesnosti množina tujcev, Angležev, Nemcev, Francozov, Italijanov in drugih. Se vé, da tudi Primorskih izseljencev in „irredentov“ ni smelo manjkati! Prišla sta k tej slovesnosti tudi kralj in kraljica s kraljevičem — kteri pa, kakor je pisal „Vaterland“ — ko je bil nedavno v cerkvi božjega groba v Jeruzalemu, se ni v tolikem svetišču niti prekrizal, niti je pokleknil! (Lepa krščanska odgoja to!?) Poleg cerkvene slovesnosti je bilo še mnogo družih veselie, n. pr. po reki Arno, ktera teče skozi mesto, veslali so zvečer čolni za stavo (regatta) in tudi druge ljudske veselice so se vršile. Kar je bilo pa nad vse človeško vzvišeno pri tem, je bilo prekrasno petje: „Stabat Mater“ od mojstra Rossini-ja. To se je vršilo v tako imenovanem salonu „di Cinquecento nel Palazzo Vecchio“, o priliki, ko so prenesli njegove zemeljske ostanke (menda iz Rima) v cerkev sv. Križa. Tako krasno prevzvišeno se je vršilo to petje, da se je moj znanec mislil

*) Lepo prosimo.

zanešenega tje v raj, v nebesa! To in marsikaj drugega mi je pisal o mestu, ki slovi pri Italijanih, kajti pravijo mu: „Firenze la bella“, kar je povsem tudi res „per excellentiam!“, o čemur sem se tudi sam prepričal. Da ne bom pa o tem predolg, opustim ostali popis!

Ne vem, je li Vaš list omenil že kaj o smrti mnogozasluznega in izredno nadarjenega prevnetega pevovodje in učitelja-voditelja g. Ant. Hribarja, ki je umrl še le 48 let star, vpokojen vsled bolezni, v Gorici? Zasluge njegove za cerkveno in narodno petje, za katero oboje je bil ves goreč, so velike, tako v Gorici kakor v Vipavi, kjer je služboval kot učitelj do leta 1864 in potem pa odsihmal na c. kr. Goriški vadnici. Naj počiva v miru blagi narodnjak in kakor kristijan vedno živeči in umrli gospod Anton! Blag in hvaležen mu bodi spomin med Goriškimi Slovenci!

Domače novice.

(Birma v Ljubljanski škofiji) bode letos meseca junija v naslednjih krajih: 18. junija v Šentvidu nad Vipavo, 19. junija v Vipavi, 20. v Šturiji, 21. v Črnem Vrhu nad Idrijo, 22. v Idriji, 23. v Žireh, 24. v Poljanah nad Loko, 25. v Železnikih in 26. v Stari Loki.

(O romanji na Tersat pri Reki) se naznanja, da se dobivajo dotični vožnji listi pred škofijo št. 13 pri gospej Bruss-ovi, v Florijanskih ulicah št. 7 pri gospičini Lahajnar-jevi in na sv. Petra cesti št. 4 pri g. Dežmanu, bukvozezu. — Vožnja stane 3 gld. 85 kr. iz Ljubljane do Reke in nazaj.

(„Matica Hrvatska“) naznanja svojim članom po Slovenskem, da je „hrvatsko-slovenski rječnik“ že v tisku; vsi udje ga dobé zastonj z letošnjimi knjigami.

(Kranjski deželni zbor) je kupil in izročil c. kr. deželnemu šolskemu svetu 300 izvodov knjige „Sadjarstvo“, katero je spisal gosp. vodja Rihard Dolenc, da jih razdeli ljudskim šolam na Kranjskem.

(Občni zbor kmetijske družbe.) (Konec.) Podružnica v Postojni želi, da bi se premiranje konj delilo v Postojni, v Il. Bistrici in v Vipavi, in naj bi se delilo več plemenske živine. — Ribniška podružnica želi, da bi se premiranje živine vršilo tudi ondi, ker se istega v Ljubljani ali drugod kmetovalci ne morejo lahko vdeleževati. — Vipavska podružnica želi, da bi se dobivala živinska sol po znižani ceni po primeri števila živine; dalje želi, da bi se šolski vrti rabili za šolske namene, ne pa za navadne njive; naj bi toraj dobivale sadike zastonj, ali vsaj po znižani ceni. V Vipavi naj se napravi živinska razstava, ker je toliko oddaljena od Postojne. Konečno še želi, da se nasadijo vrbe ter uči pletenje. — Gosp. Murnik naznani, da se bo obrtna šola napravila v Ljubljani, ki bode dobro vplivala na deželo. — Vipavski podružnici se bode vstreglo, ko se bo sprejemalo nekaj učencev z ustanovami v obrtno šolo. Podružnica pa še želi, da se v postavo za zatiranje mrčesov vzame tudi trtjion t. j. nek škodljiv črvček. — G. deželni predsednik pravi, da je po c. kr. okr. glavarstvih na župane vplivati hotel, naj bi se varovali ptiči, pa ni našel povsod potrebne podpore. — G. Povše želi napravo posredovalnega centralnega odbora za prodajo sadja. — G. Zelen govori o potovalnem predavanju kmetijskega učitelja po deželi, ter izraža željo, naj bi se skrbelo, da bi se predavanja kmetijskega učitelja objavila in med kmete razširila. — G. Pirc odgovarja, da se deloma to v „Kmetovalcu“ že izvršuje, vsega pa ni mogoče v sedanji obseg lista spraviti. — Deželni predsednik baron Winkler izraža posebno veselje o današnjem sijajnem shodu, ter upanje, da bodo posvetovanja in sklepi imeli lep vspeh.

(Vzajemno zavarovalna družba proti ognju v Gradci) imela je 24. t. m. svojo redno sejo. Ker nista bila predsednik in podpredsednik navzoča, predsedoval je g. Oton baron Apfaltrern. Ker nas drugo ne zanima toliko, omenimo le, da so za prihodnjo dobo šestih let izvoljeni kot odborniki na Kranjskem, kjer so ob enem tudi zastopniki zavarovanih, naslednji gospodje: Ottomar Bamberg, Leopold Dekleva (v Bujah), Oton Detela, Fr. Hudovernik (v Radovljici), Karol Leskovic,

baron Lichtenberg (v Hebah), K. Obreza, Franc Pehani (v Žužemberku), Alb. Samassa in baron Tauferer (v Višnjigori). Vsi drugi so v Ljubljani. — Sklepne račune objavimo drugikrat.

(Umrli je) g. Kristijan Lavrič, učitelj na Trebelnem dné 27. t. m. za vodenico. Bil je blag mož in vrli narodnjak. Naj v miru počiva!

(Nekaj za podjetnike.) Dne 14. junija t. l. oddajala se bodo ob uradnem dnevu v Konjicah na Štajarskem po javni dražbi sledeča zidarska dela: 1. Kaplanija in mežnarija pri sv. Kunigundi na Pohorji. Proračun znaša 1553 gold. 81 kr. 2. Razno zidanje na cerkvenih in gospodarskih poslopih na Kabli. Proračun znaša 1247 gld. 36 kr. 3. Zidanje poslopja za cerkveno klet in tlačilnico (Pressgebäude) ravno tam (ad 2). Proračun znaša 1224 gld. 12 kr. Vsak ponudnik mora pred pričetkom javne dražbe vložiti 10 odstotkov varščine za vsako teh treh podjetij. Pogoji in stavbeni načrti so na ogled pri c. k. okrajnem glavarstvu v Celji. Dela se bodo oddala tistemu, ki bode delo za najmanj prevzel.

(Nemški „Schulverein“) nesel je svoje kukično jajce v Slatino na Štajarskem in beli dan je zagledala enorazredna nemška ljudska šola, ki bo gotovo same — bodoče ministre vzgajala!

(Gosenice) nadlegujejo letos silno sadjarje in vrtnarje po Brežiški okolici. Drevje in zelenjad je po nekterih krajih menda že do golega ogledano.

(Roko zlomila) si je dné 14. t. m. delavka N. Dvoržak v Trboveljski tovarni za cement, ker je prišla preblizo dvema s cementno opeko naloženima vozovoma.

(V klet padla) po stopnicah je dné 19. t. m. pijana 50letna Marija Vidergar pri krčmarju Pavlu Zavrašeku na Studencih pri Celji in se je ubila. Domá je bila iz Vač pri Litiji. Šnops je že veliko ljudi iz svetá spravil, poslednjih pa menda še ne.

(Treščilo je) dné 18. t. m. v zidnico barona Teucherta na Turški gori (Türkenberg) na Štajarskem (blizu Ptuja). Strela je ubila ondi bivajočega vincarja Matija Velšaka, hiša je pa zgorela in ž njo vred vse, kar je bilo notri: obleka in živež. Prav nič ni ostalo.

(Po dveh kolesih) nekteri pa še celó le samo po enem, skušali se bodo binkošne praznike v Gradcu biciklisti in monociklisti iz cele Avstrije, če tudi Domžalski in Ljubljanski ne vem; pač pa jih pride tjekaj precej veliko iz Prage in z Dunaja.

(Mesar Prohaska), ki je letos o velikinoči v Gradcu svojo ženo vstrelil, obsojen je bil te dni zaradi hudodelstva uboja (smrtonosni strel smatrali so porotniki za uboj) na sedem let v hudo ječo.

(Blagoslovil je) preteklo sredo v Gorici prevz. nadškof dr. Zorn kip „Matere Božje“ v navzočnosti stolnega kapiteljna in mnogobrojnega ljudstva.

(Posvečeni) bodo letos v Goriški nadškofiji naslednji gg. bogoslovci četrtletniki: K. Stacul iz Meduje, Leopold Stubelj iz Branice in Fr. Žigon iz Ajdovščine.

(Duhovske spremembe v Goriški škofiji.) Č. g. Ivan Murovec, bivši vikar v Logjeh nastopil je enako službo v Sedlah, na njegovo mesto prišel je č. g. Ivan Kumar, bivši kaplan pri Sv. Luciji na Mostu.

(Imenovanje.) Č. g. Andrej Žnideršič mlajši, kaplan v Prvačini, imenovan je vikarjem na Gradišči namesto č. g. Simona Gregorčiča, ki se je zaradi zdravja službi odpovedal.

(Umrli je) Josip Schauli, kaplan v Št. Petru pri Gorici, rojen 3. februarja 1803, v duhovna posvečen 21. sept. 1834.

(V Kopru) sta se sprla v kaznilnici dva kaznjenca in si napovedala dvoboj. Jeden je dobil v roke mornarsk nož, drugi dolg žebelj. Pred nekimi dnevi sta se sprijela na sprehodu. Oba sta težko ranjena.

(Koroška kmetijska družba) sklenila je poljedelskega ministra prositi, da se prej ko prej odpravi prepoved, zadevajoča izvoz konj iz Avstrije v inostranstvo.

(Na današnje naznanilo) gosp. A. Putriha, lastnika hôtela in krème „pri južnem kolo-dvoru“ opozorimo častite naše čitatelje. Svoji k svojim!

Telegrami.

Pariz, 28. maja. Kabinet Rouvier-ov bo jutri objavljen.

Pariz, 28. maja. Pod razvalinami pogo-relega gledišča našli so 68 mrličev. Domnevajo, da jih je še več pod razvalinami.

Atene, 28. maja. Mej krščanskimi odposlanci in turško vlado vrše se obravnave o sporazumljenji.

Umrli so:

26. maja. Franc Jeraj, hlapec, 18 let, Kravja dolina št. 9. V bolnišnici:

27. maja. Antonija Cerar, natakarkjeva hči, 4 leta, Variola.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	termometra po Celziju			
27. 5. jut.	7. u.	734.38	+ 9.4	sl. svzh.	dež	26.50
27. 5. pop.	2. u.	733.77	+ 13.0	sl. vzh.	"	26.50
27. 5. zveč.	9. u.	732.95	+ 9.6	sl. vzh.	"	26.50

Celi dan je deževalo. Srednja temperatura 11.0° C., za 4-4° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

28. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81	gl.	35	kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82	„	75	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112	„	40	„
Papirna renta, davka prosta	97	„	—	„
Akcije avstr.-ogerske banke	884	„	—	„
Kreditne akcije	281	„	40	„
London	127	„	05	„
Srebro	—	„	—	„
Francoski napoleond.	10	„	09	„
Ces. cekini	5	„	97	„
Nemške marke	62	„	37 1/2	„

Poslano.

Z ozirom na objavljeno pritožbo v Vašem cenjenem listu z dné 18. aprila t. l., zadevajočo nedostatek prostora pri jutranjem vlaku dné 13. aprila na postaji v Medvodah, usoja si podpisano ravnateljstvo Vam javiti, da se je zadeva strogo preiskala in da so bili krivci pozvani na odgovor.

V Beljaku, 21. maja 1887.

C. kr. obratno železnično ravnateljstvo.

C. kr. priv. zavarovalno društvo

Avstrijski „PHOENIX“

na Dunaji.

Društvenega premoženja 12 milijonov gld. avst. velj.

„Phoenix“ zavaruje proti škodi po ognju; sprejema pa tudi zavarovanja življenja za vse mogoče slučaje.

Svojim zavarovancem je izplačal „Phoenix“ do sedaj že 46 milijonov, 642.012 goldinarjev 58 krajcarjev.

Glavno zastopstvo „PHOENIXA“ za Kranjsko

je pri

J. PERHAYCU

v Gradišči h. št. 2.

Na Dobravi blizu
Zaspa (P. Javornik) na Gorenjskem dobi
službo

duhovnik,

ki more še opravljati ob nedeljah in praz-
nikih službo božjo. — Stanovanje je lepo
in zraven lep vrt; zdrav kraj in dotična plača
lep pripomoček za vsakega duhovnika. Več
o tem se izve pri županu na Dobravi, gosp.
Fr. Bance-ji.

(Da se služba zamore nastopiti le s porazum-
ljenjem vis. čast. škofjstva in g. župnika, se umé za
vsakega duhovnika samo ob sebi. Vred.) (2)

ŽELODČEVA ESENCA lekarja Piccoli-ja v Ljubljani.

narejena in sestavljena po mojem navodu, ima
nedvomljiv uspeh in zdravilne lastnosti v vseh slu-
čajih želoččeve obolezlosti, kakor tudi pri zlati žili.

Dr. E. pl. vitez Stöckl,
c. kr. vladni svetovalec in deželno-sanitetni po-
ročevalec za Kranjsko.

Izdelovatelj pošilja jo v zabojčkih po 12 ste-
klenic po 1 gld. 36 kr. po poštnem povzetju.
Poštnino trpé p. t. naročniki.

V steklenicah po 10 kr. samo v Piccoli-jevi
lekarni „pri angelju“ na Dunajski cesti v Ljub-
ljani. — V steklenicah po 15 kr. v Rizzioli-jevi
lekarni v Novem mestu in v mnogih lekarnah na
Štajarskem, Koroškem, v Primorju, Tirolu, Trstu,
Istriji in Dalmaciji. (2)

Izvožno marcno pivo

v steklenicah (22)

dobiva se v pivovarni Janeza Perlesa v Ljubljani

v zabojih po 50 steklenic, steklenice z $\frac{5}{10}$ L.
" " 50 " " " $\frac{7}{10}$ L.

Dobra, stara, bela

vina

prodaja po ceni oskrbnitvo grajščine Pletenje na
Dolenjskem. — Tudi se ondi prodá nekaj do-
brega **čevička.** (3)

Naznanilo in priporočilo!

Slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini na-
znanjam s tem, da se nahaja moja

podobarska delavnica

v Rožnih ulicah, št. 13.

Prizadeval si bodem vsestransko vstroči željam
svojih naročnikov. Izdelujem vsa cerkvena in druga
k podobarstvu spadajoča dela, in sicer kolikor bo mo-
goče po nizki ceni in natančno po naročilu. Prosim
toraj, da me slavno občinstvo blagovoli obilno počastiti.
V Ljubljani, 20. maja 1887.

L. Drnovšek,

(2) podobarski in pozlatarski mojster.

Pristni

Dovski poljski mavc

(Lengenfelder Feldgyps)

pripoznan najboljšo vrsto dobiva se naj-
ceneje pri tvrdki

Jakob Nekrep,

Ljubljana, mestni trg 10. (3)

Ravnokar je izšlo

sedmo delo Ig. Hladnika,

ki obsega: Graduale in Offertorij za praznik presv.
Rešnjega telesa, štiri Hymne za procesijo tega praz-
nika in štiri Tantum ergo.

Delo je pisano za mešani zbor in stane 80 kr.
ter se dobiva v

(3) **Katoliški Bukvarni.**

Izdajatelj in odgovorni vrednik Josip Jerič.

Kdor-koli postavlja ali zida kakošno po-
slopje in potrebuje železja, obrne naj se na

Franc-a Terček-a,

trgovca z železjem na Valvazorjevem
trgu št. 5, v hiši c. k. okrajnega gla-
varstva.

Tu se dobé po nizkih cenah v obilnem
izboru:

Vezi za zidovje, opore (traverze) in stare
železniške šine za oboke, Portland in Roman
cement, stokador in alabaster gips, storje
za štokadoranje, asfalt za tlak, sklejni papir
(Dachpappe), štedilna ognjišča (šparherdi)
in posamezni deli za zidanje istih; okovi
za okna in vrata in druge pri stavbah po-
trebne stvari.

Za obilna naročila se vljudno priporoča
góri podpisani. (7)

Št. 7630. Razpis natečaja.

Pri Ljubljanskem mestnem magistratu je iz-
praznjena služba

mestnega fizika

z letno plačo 1200 goldinarjev in pravico do dveh
v mirovino vstevnih 10% nih petletnic.

Prošnje z dokazili o splošnji sposobnosti, starosti,
zdravju, popolnem znanju slovenskega in nemškega
jezika v pismu in besedi, pa s pričevalom o vspešno
prebitem izpitu, kterege po ministerski naredbi z
21. marca 1873 št. 37. drž. zak. treba za stalno
nameščenje v javni sanitetni službi pri političnih
gospodskah, vložiti je

do 15. junija 1887

pri podpisnem magistratu, in sicer tistim prosilcem,
kteri so že v kaki javni službi, potom njihovih
predstojnikov. (3)

Mestni magistrat Ljubljanski

dné 12. maja 1887.

Župan: Grasselli.

A. Putrihov hôtel „pri južnem kolodvoru“.

Slavnemu p. t. občinstvu

uljudno naznanjam, da točim v svojem hôtelu, v gostilni

„pri južnem kolodvoru“

(ravno nasproti južnemu kolodvoru)

izvrstno, naravno, nepokvarjeno raznotero vino, liter po 32—60 krajcarjev.

Tudi imam v zalogi vino v buteljah.

Čez ulico dajem vino liter 4 krajcarje ceneje. Kdor kupi najmanj
10 litrov vina vkupaj, dobi vino liter po 25 krajcarjev.

Anton Putrih,

(1) lastnik hôtela in gostilne „pri južnem kolodvoru“.

Izvrstna vina in piva, dobra kuhinja!

„AZIENDA“

avstro-ogerska družba za zavarovanje življenja in rent. avstro-ogerska družba za zavarovanje proti
elementarnim škodam in nezgodam.

Ravnateljstvo:

na **DUNAJI, I., Wipplingerstrasse št. 43.**

Družba zavaruje

človeško življenje v vseh navadnih kombinacijah;

Zavarovanje za slučaj smrti, zavarovani znesek
se izplača takoj po smrti zavarovane njegovim ostalim,
oziroma drugim obmošljencem;

zavarovanje za doživetje, preskrbovanje v sta-
rosti in otročje dote, zavarovani znesek se izplača
zavarovancu samemu, ko doseže neko določeno starost;

Zavarovanje dosmrtnega dohodka, udovskih
pokojnin in dohodkov za odgojo po najnižjih pre-
mijah in z jako kulantnimi pogoji, zlasti onim, da se
policeam ne more ugovarjati.

Zastopstva družbe.

V Budimpešti, Wienergasse 3 in Schiffgasse 2; v Gradci, Albrechtsgasse 3; v Inomestu, Bahnstrasse, Hôtél „Goldenés Schiff“;
v Lvovu, Marijin trg 8, nova; v Pragi, Vaclava trg 54; v Trstu, Via St. Nicolo 4, na Dunaji, I., Hohenstauffengasse 10.

V vseh mestih in večjih krajih avstro-ogerske monarhije nahajajo se glavne in krajne agenture, ki rade dajo pojasnila
in dajo ponudbene pôle ter prospekte zastoj in vsprejemajo zavarovanja.

Glavni zastop v Ljubljani, Slonove ulice št. 52, pri
JOSIPU PROSENC-u. (4)

Preseljitev kupčije in predtiskarije.

M. DRENIK

poprej v Židovski ulici

preselila se je

v hišo „Matice Slovenske“ v „Zvezdi“ Kongresni trg št. 7.

Bogata zaloga ženskih ročnih del, vsake vrste volne, su-
kanca in raznih snovi za vezanje. Harlandska preja itd.

Za obilne naročila priporoča se najuljudneje

(3)

M. Drenik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.